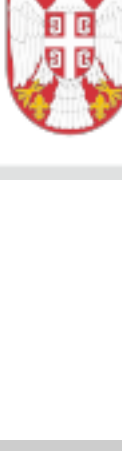

Ukoliko se biten ne prikazuje ispravno, molimo Vas kliknite OVDE

TIM
ZA SOCIJALNO UKLJUČIVANJE I
SMANJENJE SIROMAŠTVA
SOCIAL INCLUSION AND POVERTY
REDUCTION UNIT

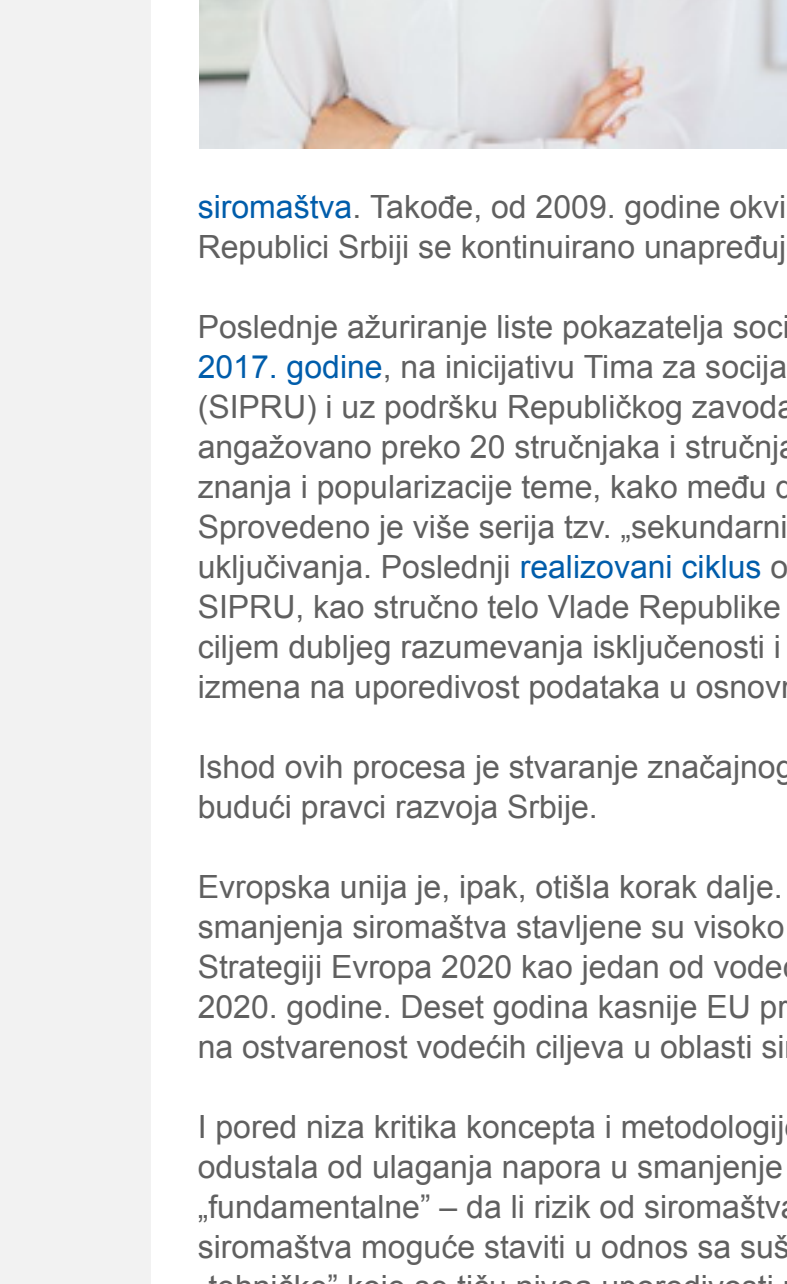

57. BILTEN

O SOCIJALNOM UKLJUČIVANJU I SMANJENJU SIROMAŠTVA

UVODNIK

Merenje sa ciljem

Piše: Biljana Mladenović, zamenica menadžerke i ekonomska analitičarka, Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije

„Na ono što činimo utiče ono što merimo“

Pitanje merenja društvenih pojava i procesa je oduvek predstavljalo izazov, kako u pogledu mogućnosti merenja tako i u pogledu konceptata, budući da se oni vremenom menjaju. Merenje siromaštva i socijalne isključenosti jedan je od takvih fenomena. U ovom slučaju, politička osetljivost rezultate predstavlja dodatan izazov. I pored toga, dobijeni rezultati i naučene lekcije su pravo bogatstvo koje treba da služi za konstantno usmeravanje javnih politika.

Statistička osnova za praćenje i izveštavanje o životnom standardu u Republici Srbiji stalno se unapređuje. Od 2013. godine, deo statističke prakse postaje **Statistika o prihodima i uslovima života (SILC)**, čime se pridružujemo praksi Evropske unije. U Srbiji se paralelno prate i kontinuirano unapređuju i nacionalni pokazatelji siromaštva, poput **apsolutnog** siromaštva. Takođe, od 2009. godine okvir za praćenje socijalnog uključivanja i smanjenja siromaštva u Republici Srbiji se kontinuirano unapređuje.

Poslednje ažuriranje liste pokazatelja socijalnog uključivanja i smanjenja siromaštva završeno je **krajem 2017. godine**, na inicijativu Tima za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije (SIIPRU) i uz podršku Republičkog zavoda za statistiku i UNICEF-a, a u okviru ovog procesa bilo je angažovano preko 20 stručnjaka i stručnjakinja. Osim toga, značajni napori su učinjeni u pravcu podizanja znanja i popularizacije teme, kako među donosiocima odluka tako i među istraživačima i istraživačicama. Sprovedeno je više serija tzv. „sekundarnih analiza“ podataka u oblasti siromaštva i socijalnog uključivanja. Poslednji **realizovani ciklus** ovih analiza fokusirao se na podatke istraživanja SILC. Time SIIPRU, kao stručno telo Vlade Republike Srbije, potvrđuje svoje napore ka otvaranju novih tema sa ciljem dubljeg razumevanja isključenosti i siromaštva, uz snažan fokus na praćenje uticaja metodoloških izmena na uporedivost podataka u osnovnim izvorima podataka.

Ishod ovih procesa je stvaranje značajnog statističkog potencijala na osnovu kojih se mogu usmeravati budući pravci razvoja Srbije.

Evropska unija je, ipak, otišla korak dalje. Osim praćenja, teme koje se tiču socijalnog uključivanja i smanjenja siromaštva stavljene su visoko na političku agendu. Primera radi, pre deset godina je u Strategiji Evropa 2020 kao jedan od vodećih ciljeva navedeno „**izdizanje 20 miliona lica iz siromaštva**“ do 2020. godine. Deset godina kasnije EU priprema evaluaciju Strategije Evropa 2020 i **najavljuje** prve osvrte na ostvarenost vodećih ciljeva u oblasti siromaštva i socijalnog uključivanja.

I pored niza kritika koncepta i metodologije merenja siromaštva, koje su postojale od početka, EU nije odustala od ulaganja napora u smanjenje siromaštva. Upućene kritike mogu se grupisati na one „fundamentalne“ – da li rizik od siromaštva meri siromaštvo ili nejednakost, da li je kretanje rizika od siromaštva moguće staviti u odnos sa suštinskim povećanjem životnog standarda u datoj zemlji, zatim „tehničke“ koje se tiču nivoa uporedivosti podataka između zemalja i tokom vremena i koje se dodatno komplikuju uz metodološke promene u zemljama članicama, sve do „političkih“ koje idu u pravcu preuzimanja odgovornosti svake od članica za ostvarivanje postavljenih ciljeva EU. Poslednji aspekt je značajan posebno imajući u vidu da je kroz nacionalizaciju ciljeva omogućeno definisanje nacionalnih prioriteta drugačijih od onih koji su definisani na nivou EU. Dodatno, cilj koji je tada prvobitno postavila – 20 miliona lica manje **u riziku od siromaštva do 2020. godine** – ubrzo je promenjen u **smanjenje broja lica koja su u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti do 20 miliona do 2020. godine**.

Prošlogodišnje analize sprovedene na evropskom nivou već su potvrdile primetan trend – **najniži nivo ostvarenosti ciljeva** je upravo u domenu siromaštva i socijalne isključenosti. Do prvog smanjenja broja lica koja su u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti došlo je tek 2017. godine i **to za tri miliona** u odnosu na baznu godinu (2008). Štaviše, nema nijednog drugog **vodećeg cilja evropske strategije** koji je dalje od postizanja **željene vrednosti** definisane Strategijom Evropa 2020.

I pored toga, unutar EU nije se odustalo od praćenja i izveštavanja, bar kada je reč o smanjenju siromaštva. Analize ostvarenih rezultata redovno se sprovode kako od strane same EU, tako i od strane **zemalja članica** i niza nezavisnih **think-tank** organizacija. To omogućava sagledavanje različitih aspekata koji se tiču smanjenja siromaštva i socijalnog uključivanja i formulisanje adekvatnijih mera kojima bi se unapredila situacija u ovoj oblasti.

U Srbiji bitzu 2,7 miliona ljudi živi u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, a preko pola miliona nije u stanju da zadovolji osnovne životne potrebe. Iako podaci deluju obeshrabrujuće, mere koje se mogu preduzeti predstavljaju važan adut. Prethodnih godina stvorena je značajna statistička osnova u oblasti siromaštva koja stoji na raspolaganju kreatima javnih politika u Srbiji.

Praksa EU, koja potvrđuje uključivanje ciljeva siromaštva u ključna strateška dokumenta i praćenje njihovog ostvarivanja, najbolje je usmerenje za našu državu. Međutim, na greškama i izazovima EU treba i učiti. To je prilika za državu Srbiju. Važno je samo da je iskristalimo.

VESTI

Ekonomski razvoj i zapošljavanje

- Usvojen izveštaj o realizaciji Nacionalnog akcionog plana zapošljavanja za 2018.
- Biznis inkubatori i naučno-tehnološki parkovi šansa za jačanje konkurentnosti
- Potpisan sporazum s Etno-mrežom – nastavak ekonomskog osnaživanja žena na selu
- Predstavljen program obuke za razvoj preduzetništva kod mladih iz teže socijalnih kategorija
- Pokrenut prvi fond za razvoj socijalne ekonomije u Srbiji

Socijalna zaštita i zdravlje

- Održan Prvi ministarski sastanak na nivou EU i zemalja Zapadnog Balkana u oblasti politike zapošljavanja i socijalne politike
- Javna rasprava o Nacrtu Zakona o socijalnoj karti
- Potpisan protokol o saradnji sa 15 JLS u cilju unapređenja usluga socijalne zaštite
- Predstavljen projekat osnaživanja reproduktivnog i seksualnog zdravlja mladih Romkinja
- Swiss PRO izradio Procenu lokalnih kapaciteta u socijalnoj zaštiti i socijalnoj uključenosti ranjivih grupa

Obrazovanje

- Održana ministarska konferencija u okviru Platforme Zapadnog Balkana za obrazovanje i obuke
- Održana konferencija „Demokratija u akciji“
- Predstavljen Nacionalni izveštaj o stanju u oblasti razvoja ljudskog kapitala
- Održana obuka „Karijerno vođenje i ostvarenje kao mehanizam za sprečavanje ospijanja učenika“
- Proglašeni pobednici takmičenja za srednje škole „Otvoreni podaci u nastavi“

Osetljive grupe i ljudska prava

- Održana konferencija o rodno odgovornom budžetiranju
- Održana konferencija o primeni Konvencije o eliminisanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW)
- Održana regionalna konferencija o rezultatima Dekade inkluzije Roma
- Istraživanje o LGBTI populaciju u EU, Srbiji i Severnoj Makedoniji
- U Muzeju savremene umetnosti otvorena izložba koju prate interpretacije namenjene slepih i slabovidim osobama

EU integracije

- Usvojen izveštaj o primeni ESRP u procesu pristupanja EU za 2016. i 2017. godinu
- Objavljen usaglašen Nacrt revidiranog Akcionog plana za Poglavlje 23
- Završna konferencija projekta „Glas zajednica o EU integracijama: Podsticaj dijalogu OCD i lokalnih vlasti oko javnih politika“
- Podrška EU za 22 nova projekta unapređenja socijalne kohezije u multietničkim opštinama

Vesti iz EU

- Evropski savet usvojio godišnji izveštaj EU o ljudskim pravima i demokratiji u svetu
- Novi izveštaj pokazuje da FEAD podrška ima uticaja na svakodnevni život siromašnih u Evropskoj uniji
- Ko će živeti i raditi u Evropskoj uniji u 2060. godini?
- Siromaštvo zaposlenih u Evropi: studija o nacionalnim politikama

AKTIVNOSTI TIMA

Dodeljene nagrade jedinicama lokalne samouprave za doprinos razvoju svih oblika pristupačnosti u 2018. godini

Gradovima Leskovcu, Somboru, Smederevu, Loznici i GO Vračar dodeljene su nagrade za doprinos razvoju svih oblika pristupačnosti na njihovoj teritoriji u 2018. godini. Priznanje za kontinuirani rad na razvoju pristupačnosti dobila je opština Svilajnac, dok su pohvale za učešće na ovogodišnjem konkursu dobili grad Vršac, opština Mionica, grad Vranje, GO Panтелеj Niš, GO Savski venac Beograd, opština Bela Palanka, grad Zrenjanin, grad Novi Pazar i opštine Raška, Vrnjačka Banja i Paraćin.

Nagrade lokalnim samoupravama za doprinos razvoju pristupačnosti treći put je dodelio Zaštitnik građana u saradnji sa Timom za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije i Stalnom konferencijom gradova i opština – Savezom gradova i opština Srbije, na svečanosti koja je održana u Klubu poslanika u Beogradu.

Aleksandar Bogdanović, koordinator za evropske integracije i međunarodnu saradnju Tima za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije, istakao je da je osnovni cilj Tima upravo da se veliku uslovi da svaki građanin i građanka ove zemlje ostvare svoj puni potencijal. „Izazovi su zaista složeni, počevši od prevladavajućih stavova. Koliko god da su male, predrasude prema osobama sa invaliditetom i dalje postoje. Zato je ova nagrada izuzetno značajna u smislu promocije i podizanja svesti da se situacija popravi“, kazao je Bogdanović. On je istakao da barijere nisu samo arhitektonske, već da moramo da govorimo o uklanjanju svih barijera kako bismo omogućili kvalitetniji život u smislu dostupnosti kulturnih sadržaja, informaciono-komunikacionih tehnologija, svega onoga što prožirma različite aspekte života, a značajno je za ostvarivanje potencijala svih ljudi.

Kliknite da preuzmete dokument o **najčešće korišćenim elementima pristupačnosti** (.pdf) koji su pripremili predstavnici/e Tima za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva, Zaštitnika građana i Stalne konferencije gradova i opština.

Objavljena Declina analiza potrošnje i prihoda u Srbiji od 2006. do 2017. godine

Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije sproveo je analizu decline raspodele potrošnje i prihoda u Srbiji u periodu od 2006. do 2017. godine. Poseban fokus analize usmeren je na položaj najsiromašnijih decila stanovništva.

Declina, analiza je postupak kojim se ekvivalentna potrošnja, odnosno prihod svih domaćinstava ili pojednaka rangira od najniže ka najvišoj. Rangirana domaćinstva i pojedinci dele se u deset jednakih grupa, tako da se u prvom decilu nalaze oni čija je ekvivalentna potrošnja/prihod najniži (najsiriromašnja domaćinstva), a u desetoj najviši (najbogatija domaćinstva). Decili dele ukupnu populaciju na deset jednakih delova, a u zavisnosti od toga da li se posmatra ekvivalentna potrošnja ili prihod, koristi se adekvatna skala ekvivalencije.

Kliknite da preuzmete publikaciju „Declina analiza potrošnje i prihoda u Republici Srbiji“ (.pdf).

Podaci koji prate ovu publikaciju dostupni su u celosti ovde: **“Declina analiza potrošnje i prihoda u Republici Srbiji – objedinjeni podaci”** (.xlsx).

Objavljen Zbornik istraživačkih radova u okviru „Programa za kreiranje obrazovnih politika na osnovu podataka i rezultata istraživanja“

Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije u saradnji sa Ministarstvom prosvete, nauke i tehnološkog razvoja objavjuje zbornik istraživačkih radova mladih istraživača/ica. Zbornik je nastao u okviru „Programa za kreiranje obrazovnih politika na osnovu podataka i rezultata istraživanja“.

Radovi su deo posebne komponente, pod nazivom Program podrške za izgradnju istraživačkih kapaciteta u Republici Srbiji, čiji je cilj uspostavljanje dijaloga između akademske i istraživačke zajednice, kreatora politika i praktičar/ki. Sveobuhvatni dijalog predstavlja jedan od ključnih preduštava za unapređenje procesa odgovornog kreiranja javnih politika i etičasnog korišćenja činjenica i podataka. Program je usmeren na: unapređenje saradnje između donosioca odluka i naučno-istraživačke zajednice; unapređenje istraživačkih kapaciteta u oblasti obrazovanja; unapređenje kapaciteta zaposlenih u sistemu obrazovanja za prikupljanje, analizu i tumačenje podataka od značaja za donošenje odluka od važnosti za kreiranje obrazovnih politika.

Kada je reč o unapređenju istraživačkih kapaciteta u oblasti obrazovanja, cilj je da se podstaknu istraživačice na početku karijere, da koriste postojeće istraživačke građu i različite dostupne izvore podataka Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja i drugih relevantnih institucija.

Kliknite da preuzmete **Zbornik istraživačkih radova koji je nastao u okviru Programa za kreiranje obrazovnih politika na osnovu podataka i rezultata istraživanja** (.pdf).

Održana Inicijalna radionica za aplikante u okviru LIP 2 programa

Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije je 24. maja 2019. godine u Beogradu održao jednodnevnu Inicijalnu radionicu za aplikante (jednice lokalne samouprave i njihove partnere na projektu (lokalne organizacije civilnog društva) iz Sumadije i Zapadne Srbije i Južne i Istocne Srbije) čiji su predlozi projekata (**Kompletne prijave**) izabrani za podršku u Fazii 1: Podrška testiranju razvijenih inovativnih rešenja, u okviru „Programa lokalnih inicijativa za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva – Podrška razvoju inovativnih modela za lokalno uključivanje – LIP 2“.

Na radionici je bilo blizu 30 predstavnika i predstavnica jedinica lokalne samouprave i organizacija civilnog društva koji će kroz Fazii 1 LIP 2 programa: Podrška testiranju razvijenih inovativnih rešenja, biti podržani u okviru 4 tematske oblasti i to: obrazovanje (Grad Pirot, Opština Lebane, Opština Bela Palanka, Grad Novi Pazar, Opština Raška); socijalna zaštita (Opština Surdulica, Grad Užice, Grad Kraljevo, Opština Bojnik); zapošljavanje (Opština Majdanpek, Opština Ruzičica, Opština Nova Varoš, Opština Cajetina); i zdravlje (Grad Zaječar, Opština Sjenica).

Cilj Inicijalne radionice bio je da se učesnic/ice podsete šta bi trebalo da budu rezultati njihovog rada tokom četiri meseca podrške kroz Fazii 1, i osvrnu na predloge projekata i predložene aktivnosti, faktore uspeha, ugovaranje i tehničke detalje.

Više informacija i materijale korišćene tokom realizacije Inicijalne radionice potražite **ovde**.

Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva podržao novi broj magazina „Liceulice“

Objavljen je novi, 53. broj magazina „Liceulice“, posvećen mogućnostima koje mladi imaju na tržištu rada u Srbiji, kao i njihovim stavovima i vrednostima.

Broj je rađen u saradnji sa Timom za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva Vlade Republike Srbije (SIIPRU), a u velikoj meri se oslanja na istraživanje „Mladi u Srbiji 2018/2019“, koje je sprovele Fondacija „Fridrih Ebert“. U okviru temata o mladima imate priliku da pročitate i intervju sa autorima popularne serije „Jutro će promeniti sve“, koja na slikovit način pokazuje kako više nije „sve lako kad si mlad“ i koje su to nove brige koje pritišljaju generaciju koja napušta relativno bezbrižno dvadesetih i kreće ka svetlu odraslih.

Od tekstoava u stalnim rubrikama, novi broj donosi *Pismo meni mladim* samlanice filozofa, književnog kritičara i prevodioca Ivana Mitenkovića, osvrt na složenu jezičku istoriju Jugoslavije poznatog lingviste Ranka Bugarskog (*Ulogostavlja za početnike*), kritički pogled na drastične svedenje zbog neoznačavanja na skrining pregleda, kojima Zakon o zdravstvenom osiguranju preči da ošteći upravo najsiromašnije građane/ke i žitelje/ke neformalnih naselja, dok se novi tekst iz rubrike *Mala škola medijske pismenosti* bavi prikrievanjem oglašavanjem u komercijalnoj i političke svrhe.

Više informacija potražite na www.liceulice.org

AKTUELNI KURSI

- Konkurs za četvrto Nacionalno Euroguidance takmičenje dobrih praksi u oblasti karijernog vođenja i savetovanja (rok: 7.7.2019)

- EU PRO objavio poziv „Unapredi poslovanje preduzeća“ – podrška projektima za konkurentnija srpska preduzeća (rok: 10.7.2019)

- Norveška za vas: Podrška početnicima u poslovanju i postojećim preduzećima za razvoj kroz nabavku opreme i uvođenje usluga (rok: 10.7.2019)

- Otvoren konkurs za podnošenje predloga projekata u okviru programa „Aktivne zajednice“ (rok: 14.7.2019)

- Obuka za mlade novinare i novinarku u Briselu (rok: 15.7.2019)

- Otvoreno prijavljivanje za Osveti međunarodni program stipendiranja za školsku 2019/2020. godinu (rok: 25.7.2019)

- Otvorene prijave za letnji kamp inovacija „Ja imam ideju“ (rok: 4.8.2019)

- EXIT i NIS organizuju četvrti konkurs „Youth Heroes“ – traže se mladi heroji Srbijel (rok: 20.8.2019)

- Fondacija Divac: Konkurs za dodelu stipendija učenicima i učenicama za školsku 2019/20. godinu (rok: 23.8.2019)

Ostali konkursi dostupni su na: socijalnoukljucivanje.gov.rs/konkursi

PROČITAJTE I...

- Potpisani ugovori za realizaciju projekata za izvođenje radova na objektima za stambeno zbrinjavanje žrtava porodičnog nasilja i dece

- Održano Javno slušanje na temu prvog Dobrovoljnog nacionalnog izveštaja o sprovođenju Ciljeva održivog razvoja u skupštini AP Vojvodina

- Održana radionica „Ciljevi održivog razvoja – položaji Roma i Romkinja u Srbiji“

- Uz podršku Vlade Švajcarske uspostavljaju se savetodavne službe za građane i građanke u 13 lokalnih samouprava

- Save the Children: Srbija na 46. mestu prema Indeksu prekinutog detinjstva

- Objavljen priručnik „Upravni postupak iz ugla ljudskih prava“

- Uklanjanje transrodnosti sa liste mentalnih oboljenja: korak dalje u ostvarivanju prava transrodnih osoba širom sveta, ali i u Srbiji

- Objavljeni rezultati monitoringa i analize LGBT sadržaja u medijima u Srbiji za 2018. godinu

- Objavljen Katalog usluga Resurs centra za organizacije civilnog društva u Srbiji

- Održana konferencija „MAN2019: Razumevanje i prevencija nasilnog ekstremizma“

- Predstavljeno prvo istraživanje o aktivnostima filantropa u Srbiji

- Muzika nade – Pošaljimo talentovane mlade muzičare na prestižni muzički kamp u Portugallji

- „Praktična akademija – Niš“: Sertifikovani uspešni praktikanti i praktikantkinje

Vesti o socijalnom uključivanju i smanjenju siromaštva možete pratiti na sajtu: www.socijalnoukljucivanje.gov.rs

BLOG O SOCIJALNOM UKLJUČIVANJU

SANJA DENIĆ: Znak pitanja - Edukuj se

U prethodnom blogu „Znak pitanja – Učenje kroz igru“ govorili smo o specifičnostima i mogućnostima Znak pitanja aplikacije koja se može preuzeti i za Android i za iOS operativni sistem.

Znak pitanja App može se koristiti kao didaktičko sredstvo, ali i za zabavu u slobodno vreme, a zbog velikog broja opcija može biti od velike koristi nastavnicima, edukatorima, roditeljima... Ova aplikacija omogućava da se napravi kviz baš na onu temu koju želim da dete savlada. Neophodno je da osmislimo temu, pitanja, pronađemo ili uslikamo fotografije pojmovima koji će predstavljati odgovore i počinjemo sa izradom kviza.

Ovakva kontrolna nad sadržajem deteta, koji će biti prezentovan detetu, omogućava i potpuno prilagođavanje i individualizovan pristup detetovim interesovanjima, mogućnostima i potrebama za igrom i saznanjem. Mobilni telefoni i mobilne aplikacije su deo dečje svakodnevnice i mi bi trebalo da ih iskoristimo za učenje kroz igru, u ovom slučaju pomoću edukativnih kvizova.

Kako će edukator, nastavnik, roditelj koristiti Znak pitanja App zavisi od samog deteta, odnosno šta ono treba da savlada, ali i od kreativnosti i mašte nastavnika/roditelja kao kreatora kviza. Znak pitanja App omogućava da isti materijal (u ovom slučaju 10 sličica na kojima se nalazi isti automobili, ali različite boje) primenimo na različite načine i napravimo kviz koji je prilagođen uzrastu, mogućnostima i potrebama deteta.

Pomoću aplikacije Znak pitanja App napravimo su 4 kviza od istih sličica, pomoću svakog kviza se uče boje, ali na različite načine. Sličice koje su korišćene za izradu ovih kvizova možete preuzeti ovde. (...)

Primer kviza: Raspoznajemo boje

Cilj kviza je raspoznavanje, razlikovanje i imenovanje boja, savladavanje globalnog čitanja.

Za boju pozadine u ovom kvizu izabrana je takođe crna boja, a boja slova su žute boje, kako bi bila što uočljivija na crnoj pozadini. Ovde možemo birati onu kombinaciju boja koja je detetu najprikladnija.

Izabrana je opcija kviza sa po 2 moguća odgovora, ali ukoliko je pažnja deteta veća i ukoliko se već navikao na ovakav način rada možemo koristiti i opciju sa 4 moguća odgovora.

Priklom pravljenja ovog kviza možemo koristiti cirilično ili latinčno pismo.

Kako izgleda kviz „Raspoznajemo boje“ napravljen pomoću aplikacije Znak pitanja možete pogledati ovde. (...)

Pomoću istih sličica možemo da napravimo iste kvizove za učenje boja na bilo kom stranom jeziku –npr. Engleskom, ali i ruskom, nemačkom...

Aplikaciju Znak pitanja možete preuzeti i za **Android** i za **IOS** operativni sistem.

A možete nam i reći šta mislite o aplikaciji ili postaviti pitanje vezano za njen rad na našoj Facebook stranici **Napravi kviz i zabavi se!**

Tekst u celini možete pročitati na Blogu o socijalnom ukljućivanju.

Druge tekstove naših blogera i blogerki možete pročitati na www.socijalnoukljucivanje.gov.rs/blog/

USPEŠNI PRIMERI

Dostignuća mladih u Srbiji: Održano Nacionalno takmičenje najboljih učeničkih kompanija

Učenička kompanija „BioAlly“ iz Medicinske škole u Kruševcu osvojila je prvo mesto na Nacionalnom takmičenju najboljih učeničkih kompanija, održanom u Novom Sadu od 19. do 21. maja 2019. godine. Ovi učenici i učenice su u okviru svoje kompanije bave proizvodnjom organskog praška sa surutkom čijim se rastvaranjem dobija napitak za regeneraciju organizma. Nagradu srednjškolicima/kama uručila je pomoćnica ministra privrede Katarina Obradović Jovanović, a oni će u julu predstavljati Srbiju na **evropskom takmičenju učeničkih kompanija koje će biti održano u Lilu, u Francuskoj**.

Drugo mesto proglasilo je Vukašin Grozdanović, koordinator projekta OPENS 2019, i čestitao učeničkoj kompaniji „BioCare“ (Medicinska škola „Sestre Ninković“, Kragujevac), koja proizvodi specifične preparate od kombinacije maslačka i šargarepe.

Treće mesto je pripalo učenicima/ama iz kompanije „Dolce Rosa“ (Medicinska škola „Draginja Nikšić“, Sremska Mitrovica), koji izrađuju kozmetiku od derivata ruže. Dipleme i nagradu uručila im je Ivana Mrđen, u ime kompanije ManpowerGroup Srbija.

Specijalna TeleGroup nagrada za najbolju primenu informaciono-komunikacionih tehnologija otišla je u ruke učenik/ica iz kompanije „Sixth Sense“ (Tehnička škola, Mladenovac), koji su razvili inovativni sistem koji osobama sa invaliditetom olakšava samostalno kretanje u javnom prostoru i istovremeno omogućava članovima/kama porodica da ih u komalno vreme lociraju preko da ošteći upravo najsiromašnije Stefan Đurović i Maja Milenković iz kompanije TeleGroup, koji su i čimili poseban panel žirija koji je ocenjavao primenu IT alata u poslovanju učeničkih kompanija.

Dvadeset najboljih timova iz srednjih škola širom Srbije predstavilo je u ponedeljak proizvode i usluge svojih kompanija u okviru prodajnog sajma u tržnom centru Promenada, dok su u utorku u zgradi Rektorata Univerziteta u Novom Sadu prezentovali publici i žiriju **biznis** planove.